

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:
Fischel Fülöp könyvkereskedése.
Jele küldendő az előfizetési díjak nyiltterek és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számítatnak.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 kor.
Fél évre 4 kor.
Negyed évre 2 kor

Egyes szám ára 20 fill.

Hirdetések elfogadtatnak:

Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben, Schalek H., Dukas M., Oppalik A. »Általános Tudósító« hirdetési osztálya Budapest.

Nyilttér petitaora 20 fill.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, »Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« s a t. hivatalos közlönye

A munka végén.

Tíz hónapi fárasztó munka után városunkban a tudomány csarnokai a mult hó végén bezárultak. Mint minden évben, úgy az idén is a szokásos ünnepek keretében. Isten segítségével hívása mellett kezdtek meg a munkát, ünnepélyes hálaadással fejezték is azt be.

Mire e sorok napvilágot látnak, az Isten házában már régen elhangzott a »Te Deum« Istenhez szálló dallama, az iskolában a tanító, tanítónő utolsó intelme, a tanulószereg, a jövő nemzedék szétrebbent az iskola védő, vezető falai közül: itt az édes, a boldog vakáció!

A tanuló-ifjúság boldog örömmel lért haza, élvezni a jól megérdemelt pihenést. Mert a lefolyt 10 hónap alatt a testnek, a léleknek nehéz munkáját élték át úgy a gyermekek, mint a tanítók egyaránt. Mert bár egészen más utakon halad ugyan ma a gyermek, hogy eljusson a tudás forrásához mint a multban, mégis mikor a forráshoz vezetett ut mentén egymást követő határkövekhez eljut, kicsi lelke mintha meg volna terhelve, gyenge teste meg elesigázva. Ne irigyeljük tehát tőlük a nyári szünetnek ezt a két hónapját, mert a lefolyt idő alatt jövő dologságuk megállapítására nagy hegyet kellett áthágniok, nagy czélt kellett elérniök.

Előre az ismeretek szerzésében, főfelé a szív nemesítésében, ez volt az ő utjuk, ez volt az ő czéljuk. Az utazásnak azonban még nincs vége, messze, nagyon messze van a végczél, most csak pihenni tértek, hogy erőt merítsenek a további munkához.

Legyen velök a jó Isten áldása!

*

A helybeli községi elemi népiskolában mult hó 28-án tartott meg az évzáró ünnepély. A tanulók az intézeli lobogóval tanítóik vezetésével mellett reggel 8 órakor ünnepélyes »Te Deum«-ra vonultak a templomba. Szent mise után pedig az intézeli udvarán a Hymnus elénekésével kezdetet vette az évzáró ünnepély, a melyen úgy a szülők, mint pedig a tanügy barátok szép számban vettek részt. Vezetés volt az intézeli életében a folyó tanévi záróünnepély, mert ez az utolsó közs. iskolai ünnep. szeptember elejétől kezdve az iskola — 33 évi pályafutása után — a magas kormány atyai gondoskodása alá kerül s így évzáró s egyuttal örökös bucsu ünnepély is volt ez. A záróünnepélyen megjelent Zakai Henrik, a közs. iskolaszék érdemekben dus elnöke is, ki szép szavakban nyújtotta át a tanítótestület egy levekeny és ügybuzgó tagjának Fischer-Dugovich Betti tanítónőnek a

ministerium 100 koronás jutalmát a magyar nyelv sikeres tanításáért. Egyuttal búcsút vett, mint utolsó községi iskolaszéki elnök a tanítótestülettől, az intézettől; a városi előjáróság és iskolaszék nevében hálás köszönetet mond a tanítók munkálkodásáért, tevékenységéért. A jelenvolt közönség az elnök szavait lelkesült éljenzéssel fogadta. Ezután kiosztattak a jutalmak. A Királyi Pál-féle 2000 koronás iskolai alapítványnak kamataiból jó magaviselet, szorgalom és a magyar nyelv elsajátításában jeles előmenetelt tanusított horvát ajku növendékek közül 10—10 korona jutalomban részesültek: Horváth Karoly és Verbáncz Juli I. oszt. Bisztróvcis Alajos és Lajtmann Ilona II. oszt. Kósztel Janos és Szvacsina Kati III. oszt. Novák Imre és Sáfárcz Borbálya IV. oszt. tanulók; 5—5 koronát pedig a következők: Divják József I. oszt., Mekovecz Károly II. oszt., Horvács József III. oszt. és Kristofics József IV. oszt. tanulók kaptak. A »Csáktornya-Vidéki Takarékpénztár« adományának egy részéből a következők kaptak 5—5 korona jutalmat: Horváth Juli I., Megla Terez II. oszt. tanulók Jeney Gusztáv 200 koronás alapítványának kamatait, 10 koronát jó magaviselet, szorgalom és előmenetelért Dobosy Elek IV. oszt. tanuló kapta. A »Vasasztal-társaság« alapítványának kamataiból díszes magyar imakönyvet Bisztróvcis Juli III. és Schneider Gabriella IV. osztályu tanulók kaptak. Könyvjutalmat kaptak még: Tomka Ferenc és Herzer József I. oszt. tanulók. A jutalmazás után Polyak Mátyás igazgató tanító a testület nevében köszönetet mondva az előjáróságnak, iskolaszéknek s a város közönségének a szíves támogatásért, az ünnepélyt bezárta. Egy hazafias dalnak elénekése után a kis elemi iskolások sietve távoztak övéik körébe. — Az állami polgári fiú- és leányiskolában is mult hó 28-án ünnepélyes »Te Deum«-mal fejeztették be a tanév. Mise után az ifjúság az intézeli tornateremben gyülekezett össze, hol Pálya Mihály igazgató tanár szép hazafias beszéddel zárta be a tanévet; lelkükre költe a tanulóknak a jó magaviseletet, a szülők iránti szeretetet. A záróbeszéd után következett a jutalmak kiosztása. A polgári fiúiskolában a Királyi Pál-féle alapítvány kamataiból szorgalom és előmenetelért 20—20 korona jutalomban részesültek: Fonay J. III., Behek E. III., Kelemen Ferenc II. oszt. tanulók. A csáktornyai ifjúság által alapított Magyar Ösztöndíj kamatai, 10 fre aranytal Rádli M. III. oszt. tanuló kapta. Könyvjutalomban részesültek: Kárács O. I. és Hirschler Gy. II. osztályu tanulók. A polgári leányiskolában a Királyi Pál-féle alapítvány kamataiból jóviselet és szorgalomért 20—20 kor. jutalomban részesültek: Feigelstock I.

IV. és Liszjak J. III. oszt. tanulók. Könyvjutalmat kapott: Zrinyi Margit II. osztályu tanuló.

Az ifjúság énekkarának egy éneke után véget ért az ünnepély s a tanulók sietve távoztak a szélrózsa minden irányában: természetesen, ki öröm, ki bánattal, a mint szorgalma és iparkodása által kiérdemelte.

KÜLÖNFÉLEK.

— **Kérelem.** Lapunk f. hó 6-ával a XIX. évfolyam harmadik negyedébe lépett; ez alkalommal tisztelettel kérjük azon t. előfizetőinket, kiknek előfizetése lejárt, azt megújítani, a kik pedig előfizetési díjjal hátralekban vannak, azt mielőbb beküldésében szíveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás történjék. Tisztelettel

a kiadóhivatal.

— **Előléptetés.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter báró Jeszenák Anna helybeli polg. isk. rendes tanítónőt a X. fizetési osztály második fokozatába léptette elő.

— **Kérelem.** A Szépitő-Egyesület e lapok után tiszteletteljesen kéri azon t. háztulajdonosokat, a kiknek háza előtt fák vannak, hogy azokat most, a nyár folyamán naponként kétszer, reggel és este öntözni szíveskedjenek. Egyuttal figyelemztel, hogy az Erzsébet-téren levő hársfák virágait lépéni tilos.

— **Iparosaink figyelmébe.** A csáktornyai ipartestület előjáróságának 1902. évi június hó 11-én tartott havi ülésének határozatából kiindulva, a vasárnapi munkaszünetről szóló 1891. évi Xlii. t. cz. értelmében figyelemztelnek a t. iparos urak, miként azon nap reggel 6 órától másnap reggel 6 óráig ipari munkálatokat mellőzzenek — mert ez érdembeli ellenőrzés elrendelvé lévén — az ezen törvényt be nem tartók megbírságolás végett fejtelenetni fognak. Az előjáróság.

— **Halálkozás.** Feigelstock Mór szombat helyi kereskedő f. hó 2-án elhunyt. Benne Dr. Viola Vilmos helybeli orvos atyját, Bachrach Gyózsa a »Csáktornyai Tárházak« társulajdonosa pedig apósát gyászolja.

— **Záró ünnep.** A helybeli kisedodova záróünnepé m. hó 29-én délelőtt folyt le. Ezen a záróünnepen városunk közönsége oly nagy számban jelent meg, a mekkorát még nem láttak a kisedodó falai között. Ugy látszik a kedves nénikék (Martinsevics Julcsa és Hüll Czili) nemcsak a kisedeket vonják kettős mennyiségben az ovodába, hanem rátermeltségükkel, meleg szeretetükkel és kedves élénk temperamentumukkal a kisedek révén meghódítják városunk közönségét is. Hogy mindkettőnek valóban

istenadta tehetsége van e magasztos és nagy türelmet igénylő pályára, mutatta az idején záróünnep is. A nagy közönség képezte gyűlésben mindvégig fentudták tartani az apróság, a kis világ érdeklődését, akik ugyancsak gyermeki jókedvvel, tisztán, szép magyar nyelven verseltek, énekeltek, játszottak, a közönség folytonos tetszésnyilatkozatait viva ki. Egy óra hosszat tartott a kicsinyek vizsgálója, akik derekasan és fényesen megmutatták, hogy a 10 hónap alatt az ő második otthonukban a kisdodovodában kitűnően képzelt, hivatásukért rajongó és valódi költői kedéllyel megadott »némikék« vezettek őket. Az ünnepélyt dr. Schwarz Albert elnökségi tag meleg szavakkal zárta be s egyuttal mindkét óvónőnek buzgalomukért, különösen hazafias s páratlan munkájukért a város közönsége nevében legmelegebb köszönetét és elismerését fejezte ki. A jelen voltak a legnagyobb elragadtatással távoztak el a kicsinyek ünnepéről.

Népesedési statisztika. Csáktornya nagyközség anyakönyvi kerületében a f. év első felében 79 születés, 49 halálozás és 21 házasságkötés történt. A Csáktornya-Vidéki anyakönyvi kerületben 116 születés, 64 halálozás és 41 házasságkötés jegyeztetett be.

Csáktornya meteorológiai állomás június havi hőmérsékletének maximuma 34-2 C° 2-án; minimuma 9-8 C° 8-án. Csapadék havi összege 113,5 mm. A csapadék 24 órai maximuma 25,0 mm. 3-án. Csapadékos napok száma 16.

A helybeli iskolák értesítői. A csáktornyai községi elemi népiskola f. tanévi értesítőjéből, melyet Polyák Mátyás az intézet igazgatója közöl, kitűnik, hogy az elemi népiskolában beiratott 244 fiú- és 250 leány, összesen 494 tanuló. A tanítótestület 7 rendes, 1 kézimunka és 5 hitantúlból állott. A tanítótestület kebelében változás nem történt. A könyvtár a f. tanévben 113 kötettel gyarapodott; állománya folyó évi június hó 1-én 4005 kötet és füzet, 8 műlap. A tanszertár 2 tárgygyal, a muzeum- és régiség gyűjtemény pedig 9 tárgygyal gyarapodott. Ezen intézet, mint községi intézet, most adta ki utolsó, vagyis XXXIII. értesítőjét. Ugyanis a nagyméltóságú vall. és közoktatásügyi m. kir. miniszterium és Csáktornya város képviselőtestülete között 1901-ben kötött szerződés értelmében a községi népiskola 1902. szeptember elsejével állami kezelésbe megy át. Ezen alkalomból a f. tanévi értesítőben az intézet igazgatója a város ezen iskolájának 32 éves múltjától és fejlődésének történetéből igen érdekes és tanulságos adatokat közöl, melyek különösen a tanszermélyzet állapotára az iskola tannyelvére vonatkoznak. Egyben rövid visszapihlantást velt úgy a városi előjáróság és képviselőtestület, az iskolaszék, mint a tanítók azon hazafias működésére, melylyel ezen intézetet mindenkor a jó hírnévre iparkodtak emelni. Végül a tanítótestület nevében halát mond az utolsó értesítőben a város polgárságának, az előjáróságának és képviselőtestületnek a 32 éven keresztül tapasztalt jóindulatért, erkölcsi és anyagi támogatásért; a községi iskolaszéknek s azok elnökeinek pedig a bizalomteljes szives támogatásért s mindenkor tapasztalt jóakarataért. Városunk ezen intézetében a lefolyt 33 éven keresztül 3116 fiú és 3099 leány, összesen 6215 tanuló járt. Végül megjegyezzük, hogy a júli 1902—1903. iskolai évre a felvételi és jav. vizsgálatok augusztus hó 31-én, a beiratások pedig szeptember 1. 2. és 3-án fognak megtartatni.

Vidéki tanulók csak azon esetben lesznek felvéve, ha a helybeli tanulók felvétele után még elegendő hely marad azok elhelyezésére. Ez okból a vidéki tanulók beiratása szept. hó 3-án eszközöltetik. Az állami elemi népiskolák gondnoksága részére 1901-ben kiadott utasítás 20. § 5. pontjának harmadik bekezdése értelmében minden tanuló után beiratási díj címén 50 fillér szedetik.

— A helybeli állami polgári fiú- és leányiskola ez idei értesítőjéből, melyet Pálya Mihály igazgató szerkesztett, kitűnik, hogy a polg. fiúiskolába beiratott 137, a leányiskolába pedig 59 renes tanuló. Az igazgató ez értesítőben újból sajnosan konstatálja, hogy a leányiskolában a szülők részéről nincs meg az az általános lelkesedés, a minnek lenni kellene. A tanulók száma nem hogy emelkedne, hanem évről-évre fogy, miért is kérve kéri a szülőket, hogy leánygyermeküket az elemi iskola 4. osztályának elvégzésével ne logják ki az iskolából, hanem járassák leányaikat továbbra is az iskolába, mert ezzel egy a család, mint a magyar társadalom csak nyerni fog. Változást idézett elő a tanítótestületben Haja-bács Ivánnak Balatonfüredre történt áthelyezése, az ekkép megüresedett állásra Bencsák Richárd zay-ugróci polg. iskola tanár helyettesített át. Szakonyi Géza rendes tanár N-Kanizsára helyettesített át, helyébe Barabás György trencsényi magán polg. isk. tanító, mint megbízott óraadó nevezetett ki; a leányiskolában is történt változás: Szakonyiné Kintner Róza N-Kanizsára helyettesített át, helyébe Griesbach Gabriella nagy-kanizsai polg. leányisk. r. tanítónő jött. Jelenleg a tanári testület a polg. fiúiskolában 9, a leányiskolában 6 tagból áll. Vallástanra az ifjúságot 4 hitoktató tanította. A polg. fiúiskolában az ifjúság önképzésére szolgált a Zrnyi-Önképzőkör, mely a lefolyt iskolai évben 10 rendes gyűlést tartott, a melyen 41 szavaltat volt. Az ifjúsági könyvtár a f. tanévben több művel gyarapodott, állománya 642 mű. A tanári könyvtár is szaporodott a lefolyt tanévben, állománya 364 mű. Mindkét könyvtár gyarapodását a helybeli három pénzüntézet nemesei gondolkodó igazgató-tanácsa mozdítja elő, mert az állam — sajnos — a könyvtár gyarapítására egy fillért sem áldoz. A jövő 1902—903. tanévre a beiratások szept. hó 1—3-án tartanak meg. Mindkét intézetben a pót- és javítóvizsgálatok szept. 1-én vannak, ezen vizsgálatok engedélyezéseért a folyamodványok augusztus 15-éig benyújtandók az igazgatósághoz.

Országos vásár. A Csáktornyán múlt hó 30-án megtartott Péter-Pál napi orsz. vásár, daczára a kedvező időjárásnak, igen rosszul ütött ki. Úgy a kirakók, mint az állatvásár silánynak mutatkozott, a mit részint a nagy munkaidő, részint pedig Muraköz nagyobb községeiben fellepett állapotbetegség okozott. Felhajlatott körülbelül 2500 állat, eladott 845.

Testi sértés. Múlt hó 26-án az esti órákban a helybeli Baumhack-fele vendéglő előtt Ferenčin György helybeli kalapos inas Lepornik István itteni nyerges és kárpitos inas egy késseli hába szurta úgy, hogy a beszerzett orvosi bizonyítvány szerint rajta 18 napig gyógyuló testi sértést ejtett. A verkedőket illetékes helyen feljelentették.

Ellopott kerékpár. Dr. Wolf Béla helybeli lakos kárára m. hó 27-én délután 160 kor értékű kerékpárját ismeretlen egyén lakásának kapu bejárata által ellopta. A ke-

rékpár 30609 számmal és »Durkop« felirat van ellátva, azonkívül a kormányzó baloldala csengő és korbács tartóval van ellátva. A nyomozás folyamán megállapított, hogy a lopást egy ismeretlen nevű 30 év körüli egyén követte el, ki a fenti napon Varsádra menekült, hol azonban teljesen nyoma veszett s feltalálható nem volt.

Kuruzsló. A Muraszterdahelyi csendőrség járőre m. hó 20-án délután Mikófa községben elfogta Petschunyi Ferencz stájerországi illetőségű csavargót, ki nevezett községben házról-házra menve patkánymeréggel kuruzslolt. A kuruzsló a büntető bíróságnak átadott.

Vendéglő átvétel. Hencsey Gábor a »Szeivertth« szálloda sok éven át volt főpinczere f. hó 1-én megvette a Baumhack-fele vendéglőt, azt megfelelően átalakította és berendezte.

Muraköz állategészségügye m. hó 22-én a hivatalos adatok alapján lépfene Örség 1 u., Tüskeszertgyörgy 1 u., veszett-ség: Örség 1 u.; ivarszervi hólyagos kiütés: Bányavár 1 u., Belicza 2 u., Bottornya 2 u., Felsőpusztafa 2 u., VIII. Hegykerület 1 u., Lapány 1 u., Szentilona 1 u., Tótfalu 1 u., Zalaújvár 2 u., Zsedény 1 u., Muravidék 6 u.; sertésorbáncz: V. Hegykerület 1 u.; sertésvész: Csáktornya 2 u., Drávaszentmihály 2 u., Lapány 1 u., Örség 7 u., Réthát 4 u., Derzsimorecz 1 u., Kotor 3 u., Novakovecz 3 u., Pálovecz 4 u., Vullária 1 u.

Anyakönyvi hírek. Csáktornya nagyközség anyakönyvi kerületében f. évi június havában bejegyzett születések: Weber József vasuti csoportvezető; Jenő Herczer Zsidor kereskedő; Andor Gyuranyics Vida földműves; Mária Kolmanics Fülöp, kocsis; Mária Dekány Mihály, tanítóképzőintézeti tanár; Marietta Leszkovecz Imre béres; Julia Megla Ferencz csizmadia mester; Antal Beck József urod. cseled; Lajos Bedics Ferencz szabó mester; Anna Horváth Lajos cipész mester; Mária Novák Péter, napszámos; János Belső Antal csizmadia mester; Anna — Halálozások: Özv. Holecics Balazs né szül. Szitipán Rozsi, 55 éves; tüdőgümőkör. Szüivert Ferencz, 8 hónapos tüdőlob. Varga Imréné; szül. Lukács Francziska, 37 éves; rák Gyuranyics Mária, egy napos; vesesült gyengeség Pesamoska Anna, 1 éves; hörghurut. Tkalcsecz István földműves, 73 éves; agkori végmikéredés. Özv. Müzel Józsefné szül. Jenál Terézia, 74 éves agkori végmikéredés. Budai Jánosné szül. Petek Ilona, 68 éves; gát tályogok. Horváth Mária, 11 napos; vesesült gyengeség. Házaságot kötöttek: Döring Emil lakatos mester — Kálozdi Annával.

A reklám. A kereslet és kú. által leggyorsabb legkényelmesebb és legolcsóbb közvetítője a hirdetés — reklám, mely előmozdítja a forgalmat, befolyásolja a versenyt, az árak alakulását és így nagy hatással van az egész kereskedelemre és közgazdaságra. Állandó, ésszerű reklámirozás minden gyárosnak, kereskedőnek, iparosnak, üzletnek a lelke, rugója, az éltető eleme. Hogyan, hol és mikor hirdethető a legkikeresbben, legjobban és legolcsóbban megtudható az »Általános Tudósító« hirdetési osztályánál (tulajdonos Leopold Gyula szerkesztő Budapest, VII. Erzsébet-körút 54.) ahol fölülmulhatatlan pontossággal, kiváló szakértelemmel, odaadó lelkiismeretességgel és nagyon olcsón eszközök az összes hirdetések, reklamokot egy a budapesti és vidéki, mint a külföldi lapokban és naptárakban. Költségvetéseket, tervezeleteket ingyen.

— **Mulattató előadás.** Moreli a hirneves bűvész-komikus 8 tagból álló művész társulatával ma vasárnap az »Otthon« kávéház kerthelyiségében tartja második, rendkívül érdekes előadását. Moreli művészen kívül a társulat legkiválóbbjai: Misler Klinec, országos hírű gyors műfűstő, Mis Maquet kisasszony, a szép kigyónő, Kolkár tilinkó-művész, Hildebrandt Eugenia bűvésznő, Klinec Sándor hasbeszélő.

— **Vasuti nyári menetrend. Csáktornyaúri indul:** Nagy-Kanizsa felé reggel 4 óra 30 p. gyorsvonat, délelőtt 11 óra 2 p. személyvonat, délután 4 óra 2 p. gyorsv., éjjel 10 óra 15 p. szemv. reggel 5 óra 51 p. vegyesvonat. — Prágerhof felé: reggel 6 óra 10 p. személyvonat, délután 1 óra 1 p. gyorsvonat, délután 4 óra személyvonat, éjjel 1 óra 9 p. gyorsvonat. — Zágráb felé: reggel 4 óra 44 p. személyvonat, délután 4 óra 20 p. vegyesvonat. Varazdig: reggel 6 óra 15 p. vegyesvonat, este 10 óra 20 p. vegyesvonat, délelőtt 11 óra 44 p. vegyesvonat. — Bobárol: reggel 6 óra 4 p. személyvonat. — Zala-Egerszegre délután 4 óra 28 p. vegyesvonat. — **Csáktornyára érkezik:** Nagy-Kanizsa felől reggel 5 óra 50 p. személyvonat, délután 12 óra 58 p. gyorsvonat, délután 3 óra 40 p. személyvonat, este 8 óra 13 p. gyorsvonat, éjjel 1 óra 6 p. gyorsvonat. — Prágerhof felől reggel 4 óra 36 p. gyorsvonat, délelőtt 10 óra 42 p. személyvonat, délután 3 óra 59 p. gyorsvonat, este 9 óra 55 p. személyvonat. — Varazdrol reggel 4 óra 18 p. vegyesvonat, reggel 5 óra 38 p. vegyesvonat, délután 3 óra 50 p. vegyesvonat. — Zágrábról délelőtt 10 óra 47 p. gyorsvonat, este 9 óra 45 p. személyvonat. — Zala-Egerszegről délelőtt 8 óra 40 p. vegyesvonat. — Bobárol este 9 óra 50 p. vegyesvonat. —

I R O D A L O M.

— **Magyar Nemzet** a legjobban értesült politikai napilap, az ország legtávolabbi részében is már a kora reggeli órákban olvasható.

Fő szerkesztők: dr. Jókai Mór és Bekics Gusztáv, felelős szerkesztő: Adorján Sándor. Minden héten külön közgazdasági, tanügyi és sport melléklettel. Tárczarovatát az irói gárda legteljesebb tagjai látják el. Előfizetési ára: egész évre 24, félévre 12, negyedévre 6, egy óra 2 korona. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII. kerepesi-út 54.

— **Az Egyetértés** ma az egyetlen újság, amely függetlenül pártoktól, érdekesoportoktól védi az ország nagy igazait, jogait, alkotmányát. Ez őrségen nem ismer tekintetet, alkuvást, kintör-falazást. Távól minden befolyástól, pártok szűk szempontjaitól s minden más egyébtől, a mi a szabad eszmék küzdőit eltértheti, fegyvereit a magyarság szolgálatába helyezi és törekvéseit győzelemre vinni a legforróbb öhajátása. Hamincz-öt éves múltjára büszkén hivatkozhat az Egyetértés, mert olyan sikereket ért el, a melyeket alig mutathat föl kontinentális lap.

Manapság politikai legfőbb célja abban csucosodik ki, hogy kivíja az ország gazdasági önállóságát. E nagy eszme szolgálatába sorom-póla áll mindenkor és sorába csoportosítja az összes intellektuális erőket, a melyek e nagy feladat kiküzdésére hivatva vannak. Együtt harcol mindazokkal, a kikkel e nagy ideálokban találkozik; szembeszáll mindazokkal, a kik ellene szegülnek.

A szerkesztőség, megerősöve az irodalom és zurnalisztika legjobb munkásaival, élén Fenyő Sándor főszerkesztővel és Eötvös Károlylyal, nagynevű szépirodalmi fómunkatársával, lelkesen és szeretettel szolgálja e kitűzött ezélokot. Arra törekszik az Egyetértés, hogy hirszolgálatra a legkimerítőbb legyen, gondoskodik érdekes és aktuális olvasmányokról bőségesen, tárczarovata változatosság dolgában kimeríthetlen.

Hirrovata a közélet minden ágára kiterjed; azon igyekszik, hogy bő és érdekes legyen; tanügyi, törvénytiszták és egyházi rovatában minden jelentős eseményről tüzetesen beszámol, közgazdasági rovatának pedig oly nagy teret szentel, hogy az föllelhet mindent, a mi a gazdaság körébe esik.

Mint a nemzeti ügyek és érdekek védője és harczosa, kéri az Egyetértés a nagy közönség támogatását.

Eötvös Károly tovább írja feltűnést keltő nagy munkáját: Az eszlári nagy per-t. Egyre fokozódik az Egyetértés nagynevű szépirodalmi fómunkatársa e művének nagy érdekessége. Az eddig megjelent közleményeket az ujonan belépő előfizetők kitűnő lenyomatban díjtalanul kapják meg.

Karácsonyra nagy meglepetésben részesíti az Egyetértés olvasóit. Érdekes és értékes lesz a mivel kedveskedni fog, olyan nagy szabású ajándék, a melyhez hasonló csak a külföldi nagy lapok juttatnak közönségüknek.

Az új évnegyedben feltűnést keltő új regény közlését kezdi meg: Sienkiewicz, a világhírű lengyel író, egyik legragyogóbb művét mutatja be. A kis ezredes címen. Sienkiewicz, a ki »Quo vadis«-ával az egész művelt világ figyelmét magára vonta, ebben a regényben még csodálatosabb és érdekfeszítőbb mese keretében oly jellemző erőt fejt ki, hogy a világirodalom legkitűnőbb képviselői mellé sorozható. Gondolatainak mélysége, ajkainak édessége és meséjének bonyodalma ebben a regényben az olvasót ellenáthatatlanul büncseli le. »A kis ezredes« című regény kizárólagos fordítási jogát sikerült megszerezni és nincs kétség benne, hogy olvasóknak különös élvezetet szerzünk vele.

Figyelmébe ajánljuk olvasóinknak, hogy a legszebb és legértelmesebb magyar divatlapnak: a Divat-salon kiadóhivatalával kötött szerződésünk értelmében előfizetők e lapot kedvezményes áron egész évre 8 koronáért, félévre 4 koronáért, negyedévre 2 koronáért rendelhetik meg. Az előfizetési díjak az Egyetértés előfizetésével egy utalványon beküldhetők.

Az Egyetértés előfizetési ára: egy óra 3 k. 60 f., negyedévre 10 k., félévre 20 k., egész évre 40 kor.

Tiszviselőik, lelkészek, tanítók és katonák számára kedvezményes áron küldjük. És pedig: egy óra 2 k. 40 f., negyedévre 7 kor., félévre 14 kor., egész évre 28 kor. Mutatványszámot kívánatra szívesen küldünk. Az Egyetértés szerkesztősége és kiadóhivatala, Budapest, IV., Papnövelde-utca 8.

— **Mult idők** ködéből történet homályából ki ragyog egy-egy fény sugaros név. Hallatára megdöbben a szívünk, mintha diadalmi éneket hallanánk. Minden nagy névnek megvan a maga hangulati kísérője. Áhitat száll meg, ha a Szent István nevet halljuk említeni; a fiatalság tiszta varázsa árad az Imre herczeg alakjáról; a lovagi poesztist jelenti László; a harcos egyház őse Pázmány, a vitaközö pap; a nemzete életéről karddal, szóval küzdő középkori lovag ideálja Zrínyi Miklós. Á kor az ő alakjaiktól nyeri nevet és fényét. Egy bizonyos időben ők jelentik nemzetük vágyait és törekvéseit. A vallásos és hazafias érzés mindkettejükben összefonódik: az Isten hitelhagyásáért veti a nemzetet az ő szemük előtt. Istenlőt várják nemzetük megmentését, minthogy más már nem is segíthet rajtuk. A szószéken, írószobában, esatamezőn együtt küzdenek vallásuk és hazájuk ügyéért. A vallási vitairatokból ép ugy a hazaszeretet sugárzik, mint hogy a vallásosság az erje a honmentő katonának.

E gyönyörű korról, Pázmány és Zrínyi koráról szól a Nagy Képes Világtörténet most megjelent 163. füzet.

A 12 kötetes nagy munka szerkesztője Martczali Henrik, egyetemi tanár, ki egyuttal e kötet írója is. Egy-egy gazdagon illusztrált kötet ára diszes félbörkötésben 16 korona; füzetként is kapható 60 fillérijével. Megelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság Budapest, VIII., Flió-út 18. sz.) s minden hazai könyvkereskedés utján havi részletfizetésre is.

C S A R N O K.

Az ember.

IV.

A homlok.

I.

A homlok nyílt, szabad.
Az éber gondolat,
S az öntudat szintén
Honol fölületén.

2.

Az ifju homlokán,
Ha ránczot látsz talán:

Tiszteled a jell,
Melyről főnkelt
Nemes érzelmek
Lelükrözödnék.

3.

Hosszú, sűrű mély barázda
Sulyos gondok által szántva
Részvélet kelt a szivekbe
Tisztes agnáll látjuk ezt így,
Ha az élet megviselte,
Ránczai az erényt jelzik.

V.

Az orr.

Szép a szép orr, ha rút még nem annyi.
Csak nem tudnak csunyan fintorgatni!
Sok ember meg, ha nem volna orra,
Nem ártaná magát sok dologba.

VI.

A szem.

1.

Ábrándos szem, oh mennyi kéj van benne!
Mintha egész tündérvilág lenne.
Nézük hosszán, nézük elmélázva,
S amit látunk, az csak egy sugárka;
De ebből is miljom érzelem kel
Hosszantartó, bővös élvezettel.

2.

Fekete szem, ragyogó sötét szem!
Belenéztem, egyszer megkísértem.
Jól ütött ki, sikerült a próba,
Áhitattal emlékszem meg róla.
Fekete szem, fekete szempilla,
Erős fényed szemem alig bírja.

3.

Kerekre nyílt tüzes szem,
Be gyönyörű, Istenem!
Gyógyit, sebez, mosolyog,
Boldogság, szerelem honol ott.

Ha rám tekint beszédes,
Ha elfordul, sötét lesz,
Boldogságom jár vele,
Szivem is lelkiem is fáj bele!

4.

Szép a kék szem csillaga,
Olyan mint a meny maga,
Berű derű váltja fel,
Fölvidul rá a kebel.

5.

Ezermester a szép szem:
Dorgál, tanít, dicsér, büntet;
Beszelget is édesen,
S elárulja érzelmünket.

6.

A szelid szem bátorít,
Szép marad örökre;
Hajlott korban a mindig
Iju lélek tükre.

Havas Antal.

Felelős szerkesztő:

MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és laptulajdonos:

FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR).

Sve pošiljke se tičuć zadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime, **Margitai Jožefa** urednika vu Čakovec.

Izdateljstvo:

knjižara Fischel Filipova, kam se predplate i obznane pošljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk

Izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: vu svaku nedelju.

Predplatna cena je:

Na celo leto 8 kor.
Na pol leta 4 kor.
Na četvert leta . . . 2 kor.

Pojedini broji koštaju 20 fill.

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

Službeni glasnik: »Čakovačke Šparkasse«, »Medjimurske Šparkasse«, »Šparkasse Okolice Čakovca«, i t. d.

Ne opadnimo vu sdvojnost.

Od dneva do dneva čitamo iz novinah hude glase, koji veliju da je tu ili tam velika tuča bila, da je viher tak silni bil kaj je krove trgao, te da su vode narasie i velike poplave pouzročile.

Ono, kaj nam je protuletno hudo vréme ostavilo, ono nam sada zéme od nas tuča viher, poplava te nas opet ostavi zdvojne, kak tužno gledimo vu buduće te sami od sebe pitamo: kak budemo živeli?

Ah kak nebi! Siromak gazda, koj mora zdržati svoju drobnu dečicu, zatem još kralju mora dati, kaj je kraljevo, tojest porciu mora platiti, kak nebi mogel zdvajati, kad svaki svoje zahtéva, a tuča viher i poplava mu zeme sve, zéme mu i ono, kaj bi za svoju potreboću — hasnuval.

Pak ipak ne opadnimo vu sdvojnost! Vu sadašnjem vrémenu, kada znaju pogibelji najveće biti, je jako blizu i pomoći.

Zakaj su anda assekuralna druživu! Ali naši gazdi si nemisliju tak, sve ostaviju na Božju volju, ali pozabiju kaj veli prireće:

— Pomaži si sam, pomore ti i Bog!

Im oni mali penezi, koje bi platili nutri za assekuraciju, oni se niti nepoznaju, a kaj pako ako dojde jedna tuča te nam na nikaj dene šetvu, kuliko je onda kvara! Čovek navék prije mora se nadjati pak zatem osegariti, a né već onda, da mu za gošer ide.

Ali ako smo već to zamudili, naj nezdvajmo zato, jer se veli: »Késna tuga, pésja misel« — Ne ljubimo volju na delo, jer Bog nam je dal dve ruke i sa ovimi si svigdar moremo priskrbiti svagdašnji kruh.

Sdvajmo se! Kaj nemore jeden sam, to skupno moremo zvršiti mi. Vnoge i vnoge občine hvaliju Boga, kaj su društvene, kasse napravili, ili pak društvene žitnice, kak je dobro to njim sada, ako njih sila pristisne.

Ali čim je znameniteša stvar domača mestrija! Gledimo, samo, kak dobro bi bilo to, da bili se sa kakvom hasnovitom mestrijom baratali vu zimi i sada prodali, kuliko bi nam to doneslo.

Samo zdvajati nesmemo. Im nam je zato Bog dal pamet, da ako smo po jednom mesto kvarni, na drugim si to znamo nadomestiti.

Pak onda ne budimo stranjski od navukov onoga, koj je spametneši odnas. Ako nam gdo kaj spametnoga veli, naj se neobrnemo od njega, da tobož njegve reči nesu potrebne, im su naši predji ne tak delali.

Je, je né su tak delali, ali nesmemo pozabiti da je pod zadnje vréme svét jako na prě došel vu razumu. Mi sa ovim moramo stupati, ako hoćemo, da se neprekopnicemo iz njegovih kolah. Jer gdo ne stupa sa svetom, tojest gdo se netri spoznati one navuke, koje sadašnji svét napre daje, on zaostane i zgubljen je.

Zadnjiči sam od svilogojsstva pisao. Vi-

dite, kak lépo dene sada jednomu siromaku koj rećimo najmenje 40 korun dobi za galete. Im ga je listje nikaj ne koštalo, deca koja su ga brala ovak i onak jesti trebaju, pak ako za drugo delo nesu prilična, to moreju zvršavati jedino kaj jesti košta pak onda foringe, da galete prodati pelaju.

Još jedenkrat velim, ne zdvajajmo! Bog je dober, samo mi budimo dobra deca njegova. On nas bude pomogel.

Ufajmo se vu Boga. L. R. J.

Kaj je novoga?

Neumann Salamon sin Štefekov.

Se je preseli vu Matyasevu hižu na starom gruntu. Tam bude magazine nadalje držal i svakovrstne kože: marose, teleci koznie, ovčje, zajceve lisičje, tvorce, zatim kosti, canjke, vrjska, i birse kupuval.

Neme stvari i potres.

Od one neizgovorne velike nesreće koja se sad ni davna vu Martinkve prepelila, stoprav sad pišuju, kaj su bili opazili s prigodom onoga hipa. Veliju, da celog otoka sve stvari već naprovo su počutile bile strahovite poslednice. Rogata marha su tak nemirna bila, da su spotrgala one vojke s kojimi su prevezana bila. Psi pako su počeli tuliti i s celim telom drhtati od straha. Kače koje su se bile navadne na vrhuncu bregov zdržavati, povrgle su bile svoje mesta. Ptice pevavice su prestale pevati, i daleko su se odstranile od brežnih krajevah. I sv

Z A B A V A

Poštenje-vitežtvo.

Ako se je o poštenju i vitežtvu govorilo, u koga se ima svaki kakti u zrcalo ogledati; tak se je samo o kapitanu Kolomanu Bezeređy-u govoriti moglo. U celoj regimenti nije bilo obljubljenijega oficira kak je on bil. Soldati su ga obožavali a kameradi oficiri su ga visoko štovali. Otkad je stal u regimentu, nikada s nikim nije imal nikakovu zadevicu niti prepirku. Kroz godinu je bilo više razmiricah i vitežkih riešenja istih, ali njega nije polag bilo, Bezeređy nije nikada bil svadljivac.

Da pak je njegovo ponašanje uvijek strogo kavalirsko bilo, došlo je od tuda, jer je bil iz stare plemenitaške obitelji te je njegovo rodbinstvo i u najviše krukove dopiralo. U ostalom je on bil svakomu uvijek na službu pripravan, a osobito, ako mu je koj kamerad pri regimentu u škrapac zagazil. Sve ovo, sa njegovom mu prirodjenom ljubeznovstvu učinilo je, da su ga svi kameradi visoko cijenili i on je kod svih njihovih vitežkih razglabanjih kakti posriedujuć sudac uredoval

te se je njegovomu pravoreku svaki dragovoljno pokoraval. Pak niti se nitko nije tak razmel u te vitežke paragrafe, kak Bezeređy a ktomu se ih je i sam najstože držal i zahtieval, da bude svaki takov kakov je on sam.

Pod takovimi okolnostni se razmeva, da je Bezeređy liepoštovanje u regimentu i u društvenom životu uživao, pak je onda iz toga izišlo to, da se je svaki za njegovim prijateljstvom jagmil i bil jaken onomu, koj je dublje kod njega u prijateljstvu sedel. Jednem riećju: S Bezeređy- em bili intiman, služilo je na čast.

Medju njegovu najbližje i najintimnijim prijatelje se je brojil mladi lieutenant Bela Zemplenyi. To je bil veselak sa još dietijm licem, kojega su u oficirskoj menagi svi rado videli. Njegova nevrganjena veselost, sigurnost u raznih poduzetjih, nestrashivost te njegova otvorenost je sve kamerade mu predobila.

Najviše pak mu je bil naklon Bezeređy, koj je pod krinkom prijateljstva na Zemplenyi-a i pazil, pošto je taj mladić bil dosta zlehka gospodinčić, kojemu je baš pazitelj bil treba.

Kak već više krat, tak je i sada, nekog jutra Zemplenyie k Bezeređiju ves smućen nahrupil. »Kalman, ti mi moraš odmah dati pet sto forinti,« bilo je prvo, kaj mu je pošle onag na hitrom izrećenog pozdrava rekel.

Bezeređy ga ozbiljno pogleda. »Čuješ, ti si se opet kartal?« — zapita ga zrezno, a Bela potvrdi pitanje zdvojnim kimanjem glavom. »Je, ja sam se kartal a nesreća me je proganjala kak još nikada. Karte su mi dohadjale, kak da su proklete. Ali kaj hasni sad to jadikovanje! Ja sam Sternsburgu ostal pet sto forinti dužan a to je dug poštenja, koj mora biti plaćen, to ti dragi Kalman znaš tak kak i ja. Anda posudi mi novce, za osam dni ću ti ja na moje officirsko poštenje povrnuti.«

Bezeređy je tu jeremijadu mirno slušal a onda smieseći se rekel: »No, ako je tak, onda mi neproostaje drugo, nego mojemu bratu zlehka, novce posuditi, ali bez obveze na officirsko poštenje — Ti ćeš mi dug platiti, kada ćeš moći.«

Zemplenyi je bil izvan sebe od veselja, da mu je Bezeređy hotel odmah novce posuditi, jer mu je još od prije bil nekaj dužan. Pak stoga je onda u prevelikom veselju

su se bila dogodila aprila meseca pred nekoliko tjedni one neizgovorne velike nesreće. Već tak zvani Plinius za ono vreme se takaj bil spomenul pred Pompeji i Herkulana porušenju da stvari ov isti način su počutile bile naprvo Vezuva nesrećnu katastrofu.

Jeden pastirček na šinjah.

Iz Fiume prama Budapeštu idućega šnelcuga lokomotiva voditelj poljeg Fužine kolodvora na putnikov velike strahote na naglom je postal. Postajanja je taj zrok bil, da pazljiv lokomotiva-voditelj je spazil nekoga na šinjah ležati. Jeden mali pastirski dečec je spal na šinjah, s tak glibukim snim, da se komaj bil prebudil od vlaka velikoga ruženja. Nego kad se prebudil, tak se preztrašil, da bez pameti je bezal prama bregom. Više željezničkih službenikov za njim se naputili jesu, ali su ga ni mogli dostignuti.

Coprija.

Sledeće pripećenje, koje nam iz Temesvara javiju, iz pune žalosti sklopljeno kak se vidi još dan danas biva. Franko Juraj iz Ohaba-Forgač občine poljodjelavec sad ni davna je bil vumrl. Njegova vdovica sad ove dane je bila senjala, da njezinoga muža duša se je bila javila pred njom. Na to otide svojim sinom skupa na groblje, skopaju muževoga groba, mrtvo telo, pako na falate su bili zrezali i svapnom polejali. Pog-lavarstvo, kak ženu tak i sina je zatvorilo.

Dvuh pucah nesreća.

Poljeg Szentša va tak zvanom mestu Donath selu se pripetilo, Pustai Matjaš poljodjelavec otišiel je vu varaš i doma je bil ostavil dve lepe mlade svoje k čeri. Pucice su izprvine šivale, nego kad je već večer nastal, vu kuhnji su si oguja zakurile, da si malo večerje pipraviju. Iz ognja pri času je iskra opala poljeg komena na ležečje šibje Pucke ovo nisu spazile i mirovno su si na počimek legle. Doklam je njihov otec dimo došel, mala njegova lužica je vre vu plamnu stala. Nesrećnih ovih dveh puciac samo izgoreta njihova mrtva tela su bila nadjeni medju ruševinom.

kriknul: »Ne, ne, dragi prijatelj kapitan! — Moja rieč valja, ti dobiš tvoje novce od danas za osam dni natrag.»

»Anda dobro« — odgovori kapitan te vze me iz bugjelaroša pet stotinjarkih, koje Zemlányi velikom zahvalnoštom pobere i snjimi hitro k sretnomu partneru Sternsburgu otide.

Kada pak se je po njem samom ustanovljeni termin približaval, postajal je Zemlányi nemiran. On bi bil moral si na četrinajst dni ili na tri tjedna termin, za dug odplatiti, ustanoviti, onda bi mozbit bil mogel rieč držati; ali u tak kratkom vremenju nije znal odkuda bi toliko novac skupa spravil. A on je još ktomu dobro poznal Bezeređyja, i da njemu do tih pet sto forintih nije toliko stalo, ali da dužniku njegovu oficirsku zadanu poštnu rieč ne bude zaboravil, ako ju sad ne bude držal. Polag svega toga nije lieutenantu drugo preostalo, nego dan pred terminom oditi k Bezeređiju te mu se pritužiti, da za sada novac neima, anda zadanu rieč održati nemože. Kapitan je pri tom odkritju postal veoma ozbiljan.

»Dragi moj Zemlányi,« — veli mu mirno — »slušaj me i nemoj me krivo

Na smrt stučeni nazarenuš.

Vu Nagyváradu se pripetilo. Ujlak János iz Tenke poljodjelavec na smrt je bil stukel svoju ženu zato, kajli je ona bez njegovoga znanja i privolenja na nazarenušku veru si hotela preobrnuti. Kad je njezin muž iz doma bil otišiel, otide ona k Gubaš Andrašu nazarenuškomu svetjeniku se javiti, da nek bi nju pokrstil. Otide van k Körös potoku da nju tam poljeg nasade nazarenuške vere svetjenik vu vodu namoči i okrsti. Vu onim istim lipu iz nenada onul ide muž i spazi, kaj ovi dva nakaniju delati, ženu svoju za lasi iz potoka van potegne, i tak nju kak i krstečega svećenika pri sebi imajućum kosum dot čas je tukel, doklam obodva malo živi na zemlju su se zrušili. Sad obodva jako bolju i kak doktori sudiju, teško da bi vu življenju ostali.

Četrinajst let star oca ubojac.

Iz Szántó občine od grozovito žalostnoga pripećenja nam glasa javiju. Jeden četrinajst let sin je svojega oca bil skončal. Kak nam oduht pišeli, sina otec Hodola Mihalj je pijanec bil, koj od dana do dana navaden je bil svoju ženu i decu iz harati. Vu nedelju noć je takaj Hodola svoju ženu pijanom glavom iz postelje van izvlekel i sukaltnikom po glavi stukel, Delca su vu tom vremenju iz hiže van pobešli, i samo onda su se nazad povrnuli, kad njim je otec zaspal. Četrinajst let star dečec je svoje matere krvavu glavu s denom vodum zapiral. Kad je već i njegova mati takaj zaspala, dečec van otide vu kuhnju da poišće jednu sekiricu, s kojim je oca po glavi nečemuren vudarec dal. Otec, kak je poslje sin pred žandari valual, nije taki vumrl, neg se hotel iz postelje doli potegnuti, nego bezdužen dečarec je tak dugo tukel svojega oca, doklam je dušu spustil. Naravski toga mladoga krovloka su žandari odegnali.

Gde ga ne noći.

Jeden varaš je samo na svelu, vu kojem reda, tergovine i tihoću noć neprekrali, gde o polnoći su ravno tak odprti, štacuni kak opoldan, prodaju, kupiju, naručuju i delaju. Ovaj vekoma budni varaš se zove Butte, vu državi Nontana (Amerika). Vu ovom va-

rašu 45 jezer stanovnikov živi, koji jedino samo iz rudarstva živiju. Vu glubine zemlji neprestanoma kopaju vrtaju zemlju težački ljudi, i črez jeden dan se kroz osem vur na tri hipe premenjaju. Poljeg ovoga reda razdeljeni su i ostali drugi ljudi, koji nigdar počinka nemaju, ar ovoga varaša jedna tretja stran uvek onda zvršava svoje poslje; jedu kupiju, i zabavljaju se, kada druga druga tretja stran posluje, a tretja pako spi. Poslie polnoći je varaško življenje po vucicah ravno tak živahno, kak opoldan. Ovaj budni varaš je jako veseli varaš takaj, kajli rudari jako vno go penez služiju, pak niti nemiliju peneze

Vulkan se na nove poče gibati.

K starinskomu vremenju spodobna pripećenja počemo živeti. Sodoma i Gomora sad već nepadaju k staroga zakona pripećenju. Po Martinke strahovitom pripećenju sad na novo nam daje glas telegram od vulkana ognjubluvanja. Sad na novo iz Guatemata vu London je došel glas, da tak zvani Tokano vulkan je opet se prederl i v Retalkuec varašu do jezero ljudih je spomiril. Vu južnoj Ameriki vu više mestah neprestajni potresi bivaju. Vu Aleski već od više mesecov vulkan se počne gibati. Iz Saint-Vincenta nam javiju, kad je vulkan ognja počel bljuvati ranjeni ljudi od strahovitih zgečih ranah su morala pomreti.

Mornarski apetit

Vu jednim manjšem francuskim parobrodov postajališća varašincu se pripetilo, da po više mesecih putovanju jeden paribrod se bil tam nastanal, kojega ljudi kroz čeli put su se jakim prostim jelom bili hranili. Oficirski činovniki ni su imali za ono vreme silnešega posla, neg da se požuriju, vu jednu oštariju, gde su k sebi bili dali pozvati ženu ošterijaša.

»Sad pol dve vur ima, veli jeden lieutenant ošteraški, — do šeste vure bili bi mogućni za dvadeset i jednu peršona obeda pripraviti?« —

»Svikak moj gospodine. Kutiko hran da bude?« —

»Kutiko ste samo mogućni stvoriti.«

»Dobro je. Nego čena?« — —

razumieti. Ti si proti mojoj volji meni svoju oficirsku poštnu rieč zadal, i ja moram sada pri tom ostati, da ju izpuniš!»

»Ako pak meni do sutra nikako nebi bilo moguće tih prnjavih pet sto forintih skupa spraviti, kaj onda?« — zapita lieutenant.

»Onda ćeš morati posledice nositi« — odgovori mu Bezeređy — »jer sa oficirskomu poštnomu rieču se nije za igrati, tko ju zada, on ju mora i držati.«

»Ti anda zahtievaš odlučno da platim?« — zapita sada nesigurnim glasom Zemlányi. »Ja samo na tom moram čvrsto stati, da ti svoju zadanu oficirsku rieč o držiš!« — odgovori zrezno kapitan.

Zemlányi pograbi svoju kapu i odkropi iz sobe. On je dobro poznal Bezeređyja, da se nikad ne šali. Pod takovimi okolnostmi onda zbogom liepa husarska uniforma, sbogom soldački život! Nazloj i srditost je obuzela mladoga oficera naprama Bezeređyju kod te misli, koj mu se je kakti prijatelj kazal, a sada eto, gorje kakov užuraš na platežu drma.

Je, bilo kak je bilo! — Dugoga pre-

mišlavanja tu nema — novci će morali dojt, pak makar odkud got.

Medjutim je čieli predpoldan prošiel a kad je u jedan sat popoldan Zemlányi došel u oficirski cassino k obedu, još nije znal na koj način će svoju oficirsku rieč riešiti. Bezeređy je pri stolu svoje navadno miesto zauzel, polag njega je navadno sedel Zemlányi. Danas se je Zemlányi na drugo miesto sel, a Bezeređy se je učinil, kak da to niti nije opazil. To je Zemlányia još biesnijim učinilo.

»No, Bela zakaj tak tmurno? Jeli te je draga dala predugo čekati?« — veli mu debeli nadporučnik, regimentski šaljivdija te si polag njega sedne. Ali poručnik Bela nije imal nikakove volje za šalje. Najprije se je na razni način izpričaval, a konačno se je izlinski pritužil i svoju nevolju izpovedal.

»Ali dragi prijatelj« — veli nadporučnik — »ako te drugo nikaj ne tišči, tu ti ja mogu pomoći. Ja sam baš danas friški voz stotinjarkah iz doma dobil pak ti je mogu na tri tjedna posuditi — i na duže, ako baš hočeš.«

Zemlányi se je pri tih riečih skoro

»To je najmenje!« svi oficiri iz jednim glasom velju.

Pred šestom vurom s pelimi minutami postavi se ova gladna kompanija.

Ošteriaska prime nje.

— Čotov je vre obed?

— Na službu, samo nek dođu i ova druga gospoda takaj.

— »Na jedenput donesem!«

— »Samo donesite! Više njih nebude.«

»Prosim moja gospoda vas samo sedem ima ovde, još četrinajst faliju.«

»Ni jedna duša nefali ovde«, — veli laitanant, koj je obeda bil zapovedal. Mi svi skupa mesto triuh budemo jeli. Zato smo zapovedali za dvadeset i jednu personu obeda, kajti ako bi bili rekli, da nas samo sedem bude, segurno nebi dosta hrane bili imali.« —

I potrošili su sve, do zadnje drobtine.

Otrovljena familija.

Iz Pečuha nam od strahovitoga pripečenja glasa javiju. Vu Somogy varmegiji tak zvanom mestu Darány jedna čela familija poradi otrovnih gobav postala je nesrečna. Tak se pripetilo, da Patkó Istvan poljodolavec svojum iz jedenajst peršon familium prošastnu sredu je gobe večerjal. Včera su sve mamične bili našli. Danas do jutro pako osem peršon je bilo vumrlo, tri mozbit budu mogli doktori vendar od smrti osloboditi. —

Oselska klup.

Sad ove dane vu jednoj selskoj školi obdržavali su izpita. Naravski, vu takovi prilike se više ljudih za volju svojih decal skup zide. Iz nenada malo kasnije početka izpita stupiju vu školu gospoda, navučitelj za nje stolce nije imal, pak reče: — »Janči donesi simo onu oselsku klup, da si gospoda vu nju sedneju.«

Luccheni je ponorel.

Iz Genfa nam javiju, da naše nedužne Erzsébet kraljice nečernurni krvočelnik Lu-

čeni vu Evekhi reštu je ponorel. Lučeni vre od toga više danov se nemirno oponašal i s kajkakovimi bedastimi pitanji je rešta pazitelje mučil. Prekovčera na zadnje su izpazili, da ga bila preobladala ponorost. Po one hižice vratih, gde je bil zaprt je prekorredno počel ružiti, kad je stražar k njemu bil stupil, potrebuval je da nek mudonese strožoka vu njegovu celicu, kojega su navadni svaki dan van odnesti, da se prozreči. Stražar mu je rekel, da kasnije vre donese nutri, na koje reči Lučeni strahovito počne ručati, stražana pograbi, draplje, grize njegov obraz i na zadnje ga počne gutiti. Stražar za pomoć kriči, kam su taki ostali stražar, dobežali, njego prijeli i zvezanoga vu jednu sobicu zaprli.

Pape šala.

Vu Vatikanu vnogo se smejeju XIII. Leonu od njegove jedae šalne znamenitosti. Znano je, da poslje pape smrti vre najprvo boriju se tri znameniti kandidata na svetoga Petra tronusa. Najme jeden po imenu Oreglia di San Štefano, koj ne ljubi jako trinajstoga Leona. Papa dobro zna to. I to takodjer zna, ako vumre, Oreglia bude včini onaj navadni posel, da mrtvoga papu po glavi s jednim srebrnim hamričom pokleple i opita: — »Pecci! tak izbilja mrtvec jesi?« Ove dane vu spomenek je bilodosta ova navadna znamenitost i to vu pape nanazočnosti, sveti otec se k Oregli obrne i na sledeći način se izrazi: »No od toga se nebojum da bi li mene jako poklonkal po glavi. Kajti i onda se buš se od toga bojal, da se još prebudil budem.«

Poskočila pred srebrnim gostovanju.

Da zaručnica poskoči pred gostovanjem kajti ne ljubi mladoženja to se već višekrat pripetilo vu življenju. Nego da žena pred srebrnim gostovanjem bi bila skočila, od svojega muža s kojim je već dvadeset i pet let skupa živela, toje ipak malo čudnovito. Vu Betu se dogodilo. Leeb Jozefina 48 leto

okamenil, jer od tog debelog kamerada se je najmanje pomoći nadjal. Obodva stupe u pobočnu sobu i tam nadpuročnik nabroji kameradu novce.

Komaj da je Zemlénji imal stotinarke u rukuh, ide odmah u veliku sobu, stupi k Bezeređy i riečni: »Anda ja moju ofircisku poštnu rieč razriešavam!« — liti mu skup zmolane stotinarke u obraz. Bezeređy, bled kak stiena skoči gore, a kameradi stupe med nje. Debeli nadporučnik je Zemlénjiu hotel nekaj doviknuti, ali mu Bezeređy namegne, da neka bude tiho.

Bog zna kaj mu je hotel povedati!... čuti čemo kasnije.

Obodva officira budu po kameradah iz šale sprovedeni. Odmah zatim su došla dva officira k Zemlénjiu, koji su ga u ime Bezeređyeva na dvoboj (duel) pozvali, a svedoki su k tomu ustanoviti najteže pogodbe. Dvoboj pako se je imal izvojtiti pištolami u jahalnicu kasarne. I tako su prije 24 sata bivši najbolje si prijatelji, sada kakti glavni nepriatelji, jedan proti drugomu stali sa nabitim oružjem u rukah. Strast ih je dopelala simo.

Na kommando: jedan, — dva-tri, puknu — istodobno obodve pištolne, a kad se je dim razišel videli secundantli Bezeređy na tlu u piesku ležati. Zemlénjjeva krugla mu je celo prevrtala, a kad je liečnik pristupil, bil je kapetan već mrtav.

Zemlénji sa svojimi sviedoki otide iz jahalne te komaj da je domov došel, stupi džebel nadporučnik kujemu u sobu. »Kaj si Bela napravil?« — vikne poručniku — Ti si jednoga izmed najplemenitijih ljudi ubil!

»Proti meni se nije plemenito izkazal.« — odgovori Zemlénji.

Nadporučnik se strastveno nasmiče: »Proti tebi nije bil plemenit?« krikne sad divlje — »Ti to misliš samo. Pak kaj misliš, čije su bile one stotinarke, koje si mu u obraz hitil? Te su bile od njega moj dragi Zemlénji, za da budeš mogel svoju rieč održati i nečeš morati ofircisku čast quitirati.«

Ves shrvan srusi se poručnik na stolac te ga suze obliju, kad je začul, da je Bezeređy nadporučniku tajno novce predal, za da je njemu, Zemlénjiu tobož posudi, ali o tom nikomu nikaj nepovieda. Sada pako, kad je mrtav, drži si nadporučnik za dužnost plemenitost Bezeređyeva odkriti.

Drugog dana je Zemlénjja nestalo, te je bil kakti desertirec kurentirav. Došel nije nikada više natrag. Kaj se je šnjim dogodilo, nitko nezna. Samo jedan kral je bivši jedan kamerad, koj je sreću iskal u Ameriki, pripoviedal, da je tam jednoga posve propaloga čovieka jednoč srel, i on bi se vadlal, da je taj isti po svoj prilici bil Zemlénji.

Em. Kollay.

stara listonošca žena, koja bi bila imala dođući mesecu svojim tuvarušom srebrnu gostovanje služiti po skočila jenekam i Ritirz Anton cipelarom, koj je petnajst let mlajši od nje. Pri času tak je misliha vu sebi da više bude vredna njoj zabava s jednim trideset i tri let starim človekom neg srebrno gostovanje s pedeset let starim

Tolvaja je prijel vicešpan.

Redarstvo je oko poldneva Laszter Leib Ivachim četerdeset let staroga potepuha iz Stanislaua prijelo. Laszteri Maar Gyula vicešpan ga prijel ravno vu onom hipu, kad je iz žnjegovoga žepa nakanil iz 2000 korunami napunjenoga bugjelariša vukrastli Naravski redarstvo je vu onim hipu tata prijelo i višešemu poglavarstu predalo.

Navoll se živetl.

Vu nedelju vu Budapešti v jednoj oštari nastanil se jeden oberlaidinant, samo nemškoga jezika je znal govoriti, i samo tuliko je bil rekel, da je sad iz Prage došel i da je jako truden i zato neg ga samo večer naj zbudiju. Kad je kelnar od njega zahteval, nek se zapiše vu njegovu knjigu, taj odgovor mu dade, da nije potrebno, nego među tim mu ipak preda svoju vizit kartu na kojoj je bilo napisano: Emerich Filler. Na večer kak je bilo povedano kelneru, hotel je izbuditi oberlaidinanta, opazi, da jako spi, nego kad ga bolje pogleda, vidi, da mu je obraz izvanreda bledi. Vu onim hipu doktora pozove, koj je posvedočil, da je oberlaidinant čemer pil. Na jedenkrat su javili soldackomu poglavarstu, koje je njega vu soldacki špital pospravilo. Filler je već drugi dan k sebi došel, na tuliko, da su se mogući bili žnjim spominati nego vendar je još jako slab. Radi česa je hotel samoubojnik postati, od toga nikaj nije hotel povedati, samo neprestanoma glasi, da jako žaluje, zakaj ni više gilita popil. Njegov regiment, pri kojim služi, vu Praga varašu leži, kojemu su od nakanjenoga samoubojstva taki telegrafirali.

Navoll se živetl jeden gimnazialec.

Vu Szabadki Ronay György VI-ga gimnaziuma učemik, Rónai Sandora kod željeznice činovnika sin junia 24-ga nuter vu školi se bil vu zube strelil zaradi previelike žalosti, ako prem iz svih predmetah je jako dobru svedočbu imal, samo iz jedne je bil prepal. Na sreću, rana mu baš nije velikoga kvara zrokovala, doktori imaju ufanje, da ga zvracaju.

Grof Tisza Istvann nesreća.

Tisza Istvan Grof, kak nam iz Nagyvarada pišeju, 24-ga vu Gestu, kad je svojim jahačom šetnju načimil, konj se popikne i grofa liti pod se i zvan toga s kopitom svojum nekuliko vudaroc poda. Grof Tisza Istvana je po zubi i glavi nespodobno izrital, koga je zatim zavdanimi ranami s krvom glavom pelal vu svoj kaštelj. Poljeg mnenja doktorov više tjeđnov bude trpelo, dok mu rane posve zacehle budu.

— Prosimo naše poštuване predplatnike, naj nam vu novim fertalju predplatne zaostatke čim predi pošleju i predplate ponoviju.

Odgovorni urednik

MARGITAI JOZSEF.

Gabona árak. — Clena žitka.

1 m.-máza.	1 m.-cent.	kor. érték
Buza	Pšenica	140 0 —
Zab	Zob	11 00 —
Rozs	Hrz	11 00 —
Kukoricza új	Kuruza nova	110 80 —
» » 6	» » stara	01 00 —
Árpa	Ječmen	11 00 —
Fehér bab új	Grah beli	12 00 —
Sárga » »	» zuli	09 00 —
Vegyes » »	» změšan	09 00 —
Lenmag	Len	20 00 —
Bükköny	Grahorka	11 00 —

Hirdetések

3253 tkv. 902.

Visszarverési hirdetményi kivonat.

A csáktornyai kir. járásbírósg mint kvi hatóság közhírré teszi, hogy a csáktornyai vidéki takarékpénztár végrehajthatónak Sostárics Istvánné született Sescavnicárs Dorotya végrehajtást szenvedő elleni 2980 k. — f. tőke követelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék és a csáktornyai kir. járásbírósg területén levő V. hegykerületi 101 tkvi 134 h. sz. ingatlan 44 népsor sz. házzal Sescavnicárs Franciskát illető 1/4 része 490 k. 50 f. u. ó. 114 tkv. 141 hsz. ingatlan a rajta levő présház és 2 n. sor sz. ház adóst illető felerésze 1484 k. u. o. 117 tkv. 143 hsz. ingatlan egészben 272 k. u. o. 126 tkv. 142 hsz. ingatlan egészben 324 k. u. o. 648 tkv. 145/6/2 hsz. 336 k. ugyanezen tkv.-ben 145/6/4 k. sz. adóst illető felerésze 432 k. u. o. 604 tkv. 145/6/1/a hsz. egészben 365 k. u. o. 906 tkv. legelő 206 k. becsértékben az árverést ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és, hogy a fentebb megjelölt ingatlanokra

1902. évi július hó 21-én délelőtti 10 órakor az V. hegykerületi községi háznál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alul is eladatni fog.

Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42 §-ban jelölt árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 1303 sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. LX. t.-cz. 70. §. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt beszoállatni.

Kir. jbróság, mint tkvi hatóság
Csáktornyán, 1902. máj. hó 13. 739

32736 tk. 902.

Árverési hirdetményi kivonat.

A csáktornyai kir. járásbírósg mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Zakál Henrik ügyvéd által képviselt Premus István végrehajthatónak Magdalenits István és neje végrehajtást szenvedő elleni 600 k. — f. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék és a csáktornyai kir. jbróság területén levő a IV. hegykerületi 759 tkv.-ben 415/a/2 hsz.

erdő 3 hold 1112 koronára értékelt ingatlanra az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan

1902. évi július hó 26-án délelőtti 10 órakor

IV. hegykerület községi háznál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alul eladatni nem fog.

Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% át készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ban jelölt árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t.-cz. 70. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt beszoállatni.

A kir. járósg mint tkvi hatóság.
Csáktornyán, 1902. évi június hó 12.
735

Szép mellékkeresetre

kerestetik üzlet- vagy privat egyen élnék forgalmu helyen.

Női- és gyermekdizs, uri- és katonai egyenruhák

Vegyztisztítása és festése

továbbá női egész aljak, háló-
köntösök s egyéb dolgok
plissirozása és gözvasalása

ezek felvétele és kiadását eszközölni.

Bővebbet Mayer Károly vegy-
zeti gyára Nagy-Kanizsán.

737 2-3

Gyümölcs- és szőlőbor készitési gépek.

Gyümölcs- és szőlősajtók,

folytonosan ható kettős emeltví szerkezettel, és nyomó szabályzóval.
A munkaképesség 20 % al nagyobb mint bármely más sajtónál.

**Hydraulikus sajtók,
Szőlő- és gyümölcshűzők**

és bogymorzsolók.

Teljesen felszerelt szüretelő készülékek.

Szőlő- és gyümölcshűzők. Aszoló készülékek gyümölcs és főzelek aszalására
gyümölcs-vágó és hámozó gépek. legújabb szerkezetű szabadalm. önműködő
„Siphonia” gyümölcs- és szőlővessző **permetezők** gyártatnak és szállítatnak
jótállás mellett a legjobb kivitelben

Mayfarth Ph. és Társa

gazdasági gépgyarak, vasöntöde és gőzhámoz.

BÉCS, II. Taborstrasse 71.

≡ Kitüntetve 490 arany, ezüst és bronz éremmel. ≡

Arjegyzékek ingyen és bérmentve.

Kepviselők és viszontárusítók felvetetnek.

655. 6 12

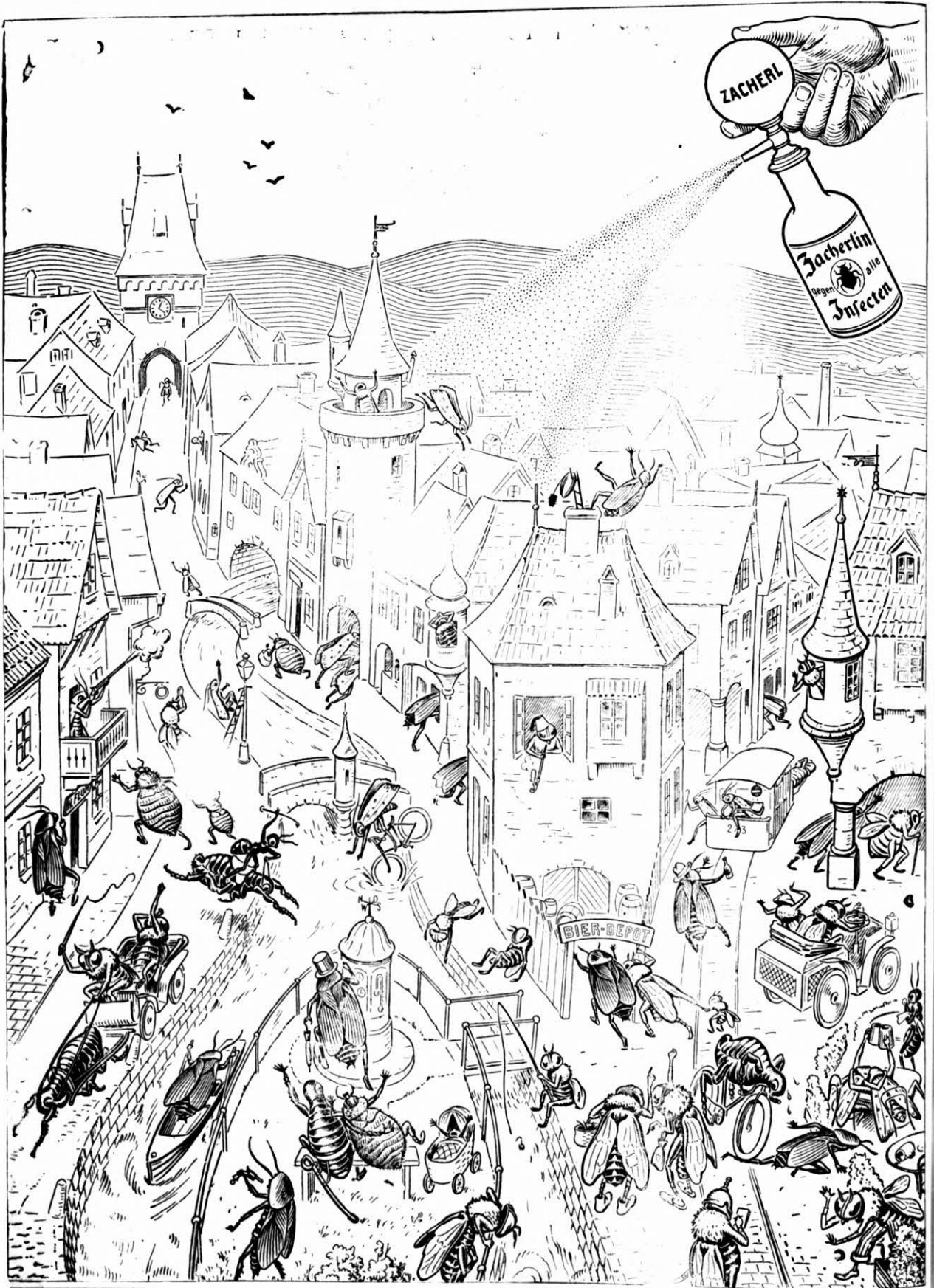

Herlinger Sándor
órás és ékszerész Csáktornyán.

Ajánlja dűsan felszerelt raktárát, mindennemű
arany, ezüst és nickel háztartási- és **ékszer** cik-
kekben, valódi **svájci fali-** és **zsebórákban**, vala-
mint **látszerészeti** árukban.

Javitásokat gyorsan, pontosan
és **jutányosan** eszközöl.

740 *

Ha látlak oh Zacherlin, a szívem is dobban.
 De nem fogadlak el, ha kínálnak tokban.
 Tokban a mi van, haszontalan díb, dáb:
 Attól ugyan nem döglük, se féreg, se a sváb.

Zacherlin üveghen! Ez az igazi szer!
 Legyen áldott a ki készíti, szászor és ezerszer
 S valahol függ a Zacherlin plakát:
 Ott kapható Zacherlin egész éven át.